

EMPRESA
A Deputación da Coruña activa unha nova edición do MercaNaVila P4

MELIDE
A vila acolle a presentación de resultados da investigación dos xoguetes no Camiño P10

CULTURA
Os Santiaguínos de Boimorto: 39 anos de tradición viva P20-21

ENTREVISTA

José Manuel Silvela, Xoiería Silvela P23

Cerne

O xornal da Terra de Melide

Ano XXI - Nº 248. Outubro 2026. Distribución gratuíta

O comercio local prepárase para un outono repleto de campañas de dinamización

A Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide pon en marcha dúas iniciativas para dinamizar o comercio de proximidade da localidade durante o mes de outubro: a campaña Vive o Samaín no comercio local e Aberto os domingos. Ambas buscan incentivar as compras e reforzar a visibilidade dos establecementos asociados.

Dende a directiva da destacan que “con estas campañas, refórzase a actividade comercial nun período clave e de actividade baixa”. P3

Mobles Ares celebra 25 anos da segunda xeración

Mobles Ares leva máis de 6 décadas amoblando os fogares da comarca da Terra de Melide e arredores, deles a segunda xeración cumpre xa o seu 25 aniversario á fronte da empresa. P8

Juifi, 10 anos apostando pola proximidade e servizo

A empresa galega celebra o seu décimo aniversario cunha nova tenda en Boiro, tarifas especiais para estudantes e un proxecto de crecemento baseado na transparencia e a fidelización da clientela. P9

Este **OCTUBRE** estrena descanso, por la compra de colchón y canapé:

ALMOHADA DE REGALO

Elige el que mejor se adapte a ti

ESENCIAL	CONFORT	PREMIUM
Basic20 + Canapé Eco + almohada fibra	Magnolia + Canapé Gallegas + almohada Aloe Vera	Madrid + Canapé Galego + almohada Premium
DESDE 359€	DESDE 686€	DESDE 895€

TRANSPORTE Y MONTAJE INCLUIDOS EN GALICIA | ENTREGA EN 10 DÍAS HÁBILES | Precios para medida 90x190 cm. IVA incluido. Otras medidas, consultar. Promoción válida hasta el 31/10/2026.

Tribuna de opinión

Cada xeración ten as súas circunstancias

A miúdo escoitamos frases como: “a xente nova agora non aguenta nada”, “a mocidade non sabe o que é traballar, só saben mirar o móbil”, entre outras. Cada xeración de adultos chegou á conclusión de que a seguinte é peor, pódese dicir que case é unha tradición: os maiores mirando aos novos con desconfianza, diagnosticando o declive da sociedade a través das súas pantallas, os seus hábitos e a súa suposta falta de esforzo.

Varias rapazas e rapaces novos falando na rúa. / Foto: iStock

Pero os datos non acompañan este discurso, a mocidade de hoxe é, en termos xerais, a xeración máis formada da historia, teñen máis títulos, falan máis idiomas, viaxaron máis e están máis informados sobre cuestións sociais, ambientais e políticas que calquera xeración anterior á súa. O que ocorre é que ese esforzo non sempre se traduce nas oportunidades que cada xeración ten, nin tam pouco se poden comparar persoas que viviron unha determinada idade en cir-

cunstancias temporais tan diferentes.

Os prexuízos cara á mocidade non son inofensivos, dado que alimentan unha narrativa que os desacredita antes de que poidan demostrar nada, que minimiza os obstáculos reais aos que se enfrontan e que bloquea o diálogo interxeracional necesario para construír unha sociedade mellor.

A mocidade non necesita ser defendida porque sexa perfecta, necesitan porque merece o mesmo que todas as xeracións an-

teriores: a oportunidade de equivocarse, de aprender e de construír o seu propio camiño sen ter que cargar co peso de ser a proba de que todo foi a peor.

Por sorte, hai unha parte da sociedade adulta que apoia e entende que as circunstancias da actual xente nova non son as mesmas que cando eles e elas tiñan a súa idade. Todas as xeracións teñen as súas dificultades e obstáculos e tamén as súas oportunidades, e ningunha é mellor ou peor que outra.

Editorial

A globalización tamén é isto

Xunta Directiva de ASETEM - CCA

Os diversos surtidores dunha gasoleira. / Foto: iStock

A crise en Oriente Medio leva moito tempo castigando a economía das empresas, comercios e familias a través, especialmente, do aumento de prezos da enerxía. Recordemos a inflación do mes de setembro subiu un 4,9%, o seu nivel máis alto en máis de tres anos.

As medidas anunciadas polo Goberno do Estado alivian nalgunha medida a factura, pero non atacan o problema de fondo: a dependencia enerxética fainos vulnerables cada vez que hai un conflito

noutra parte do mundo. Porén, isto tamén forma parte da globalización que, coma todo, ten as súas partes boas e outras non tanto.

Que se leven a cabo determinadas medidas para paliar os efectos negativos desta situación na economía das familias e as empresas, sobre todo nas máis afectadas como as do agro e os transportes, é fundamental, pero tamén o é intentar buscar unha alternativa ou solución para que a nosa economía dependa menos deste tipo de situacións.

Cerne

Edición dixital en www.asetem.com

Publicación mensual de distribución gratuíta

COORDINACIÓN E REDACCIÓN: Lorena Vidal

EDICIÓN: Asociación de Empresarios Terra de Melide

ENDEREZO: R/ Lino Sexto Sánchez 9, Melide (A Coruña)

Telf. e Fax: 981 506 188 **E-mail:** info@asetem.com

COLABORACIÓN: CEIP de Arcediago

AGRADECIMENTOS: Pilar López e Imprenta Meligraf

IMPRESIÓN: Publicaciones Tameiga S.L.

DEPÓSITO LEGAL: OR / 57 / 84

ASOCIACIÓN DE
MEDIOS EN GALEGO

ÍNDICE

- OPINIÓN.....	2
- EMPRESA.....	3
- MELIDE.....	10
- COMARCA.....	17
- CULTURA E LECER.....	19
- ENTREVISTA.....	23

O comercio local de Melide prepárase para un outubro cheo de campañas de dinamización comercial promovidas por Asetem

As dúas imaxes promocionais da campaña dos "Domingos Abertos" e de "O Samaín no Comercio Local". / Fotos: Asociación de Empresarios da Terra de Melide

A Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide pon en marcha dúas iniciativas para dinamizar o comercio de proximidade da localidade durante o mes de outubro: a campaña Vive o Samaín no comercio local e Aberto os domingos. Ambas buscan incentivar as compras e reforzar a visibilidade dos establecementos asociados.

A iniciativa de "Aberto os domingos" busca reforzar as vendas nos establecementos que abren en domingo e celebrárase os días 18 e 25 de outubro.

Nesta campaña poderán participar todas as persoas que compren, por valor de 30 euros nun só ticket ou en varios, nos comercios e locais de hostalería asociados durante os

domingos sinalados. Entre as compras realizadas que se suban á App de Asetem sortearanse 20 vales de 10 euros para gastar nos establecementos adheridos.

O sorteo desta iniciativa realizarase o martes 27 de outubro e o nome das persoas gañadoras publicárase nas redes sociais e na páxina web da entidade empresarial.

Os días 30 e 31 de outubro e o 1 de novembro celebrárase a campaña "O Samaín no comercio local" que combinará reparto de caramelos, participación nas redes sociais e sorteos de vales de compra.

Todas as nenas e nenos que acudan disfrazados, na tarde do venres 31, aos comercios adheridos á campaña, os cales se identi-

ficarán pola decoración con globos negros, recibirán doces e lambetadas.

Ademais, as persoas socias das ANPAs colaboradoras que suban unha foto cos seus disfraces ás redes (Facebook ou Instagram) e etiqueten a ASETEM poderán gañar un vale de compra de 100 euros.

Por outra parte, as persoas que merquen nos establecementos asociados os días 30 e 31 de outubro e 1 de novembro poderán subir os seus tickets á App de Asetem entrarán no sorteo de 4 vales de 50 euros. O sorteo de todos os vales de compra realizarase o 4 de novembro e publicaranse os nomes das persoas gañadoras na páxina web e redes sociais da Asociación empresarial.

Dende a directiva da Asociación fan fincapé en que "con estas dúas campañas, AsetemCCA reforza a actividade comercial nun período clave e de actividade máis baixa, combinando a participación da clientela, dos nenos e nenas, e os incentivos directos ao consumo".

Plagostel.

SANIDAD AMBIENTAL Y SEGURIDAD ALIMENTARIA

TRATAMIENTO TÉRMICO PORTÁTIL
para tu ropa y maletas, etc.

PRECIO DE OFERTA
599€

¿CHINCHES? ELIMÍNALAS TU MISMO

SOLUCIONES PROFESIONALES A TU ALCANCE

MÁXIMA EFICACIA

FÁCIL Y SEGURO DE USAR

IDEAL PARA HOGARES, HOTELES Y ALOJAMIENTOS

SIN QUÍMICOS, SIN RESIDUOS, SIN PLAZO DE SEGURIDAD

RESULTADOS PROFESIONALES

SOLUCIONES PROFESIONALES EFECTIVAS

- ✓ SIN QUÍMICOS
- ✓ SIN RESIDUOS
- ✓ SIN PLAZO DE SEGURIDAD
- ✓ EFECTIVO CONTRA CHINCHES Y HUEVOS

PRECIO DE OFERTA
695€

POLTI CIMEX ERRADICADOR
VAPOR SECO PROFESIONAL
Penetra en colchones, sofás, grietas y rincones.

A Deputación da Coruña activa unha nova edición da campaña de MercaNaVila para reforzar o comercio de proximidade

A imaxe de promoción da campaña MercaNaVila da primeira edición. / Foto: Deputación da Coruña

A Deputación da Coruña anunciou o lanzamento dunha nova edición de MercaNaVila, o programa de bonos desconto destinado a apoiar o comercio de proximidade. A campaña, dotada con 5 millóns de euros, permitirá que calquera persoa

maior de idade dispoña de ata 100 euros en bonos para gastar exclusivamente nos negocios adheridos entre o 20 de outubro e o 20 de novembro de 2026.

Segundo explica a institución provincial, o programa céntrase nos con-

cellos pequenos porque “o apoio aos concellos de menos de 20.000 habitantes é a razón de ser da Deputación e a súa esencia”. A iniciativa pretende contribuír á fixación de poboación, á dinamización económica e á mellora das oportunida-

des no rural.

A Deputación e a Federación Galega de Comercio animan aos establecementos a inscribirse ou reactivarse na campaña entre o 6 e o 20 de outubro a través da web oficial mercanavila.gal. O programa está dirixido a tendas, negocios e pequenos establecementos que, como lembra a Administración provincial, “se enfrontan a desafíos específicos e contan con menos recursos que os das cidades”.

Os comercios participantes recibirán un cartel autoadhesivo co distintivo oficial e un código QR, que deben colocar nun lugar visible para facilitar o acceso da clientela aos bonos.

A campaña busca fomentar un consumo circular, sostible e local, incentivando que os veciños merquen nos establecementos das súas vilas. A Deputación destaca que esta colaboración entre administración e sector comercial é clave

para o éxito da iniciativa: “a suma de esforzos e o traballo conxunto é o que garante o éxito desta campaña”.

Para facilitar o proceso, tanto a Deputación como a Federación Galega de Comercio habilitan liñas directas de soporte: a Federación Galega de Comercio a través do teléfono 900 103 087 ou no correo electrónico info@comerciogalicia.es, e a Deputación da Coruña no 981 415 509 ou na dirección de correo pel@dacoru-na.gal.

O presidente da Deputación, Valentín González Formoso, e o presidente da Federación Galega de Comercio, José María Seijas López, subliñan na comunicación oficial que envían aos establecementos que a institución provincial “traballa máis ca nunca para estar ao carón” dos pequenos negocios, recoñecendo o seu papel esencial na vida económica e social das vilas galegas.

A campaña de Volta ao Cole reparte 600 euros

Os nenos e nenas participantes da Festa de Volta ao Cole. / Foto: Cerne

A campaña de dinamización comercial Volta ao Cole de Asetem, celebrada do 1 ao 25 de setembro, reparte preto de 600 euros en vales de compra ás familias da comarca.

Este dato amosa, un ano máis, a gran acoli-

da desta iniciativa entre a clientela dos establecementos de proximidade. Máis de 90 familias beneficiáronse dos vales de compra, os agasallos e as entradas para a Festa infantil repartidos pola entidade empresarial da contorna.

Un método avanzado para combater as manchas da pel en Meixela Estética

Nuria Carreira, xerente de Meixela Centro de Estética. / Foto: Meixela

En Meixela Estética Avanzada “desenvolvemos un método específico para tratar as manchas cutáneas, especialmente aquelas máis persistentes e resistentes, como o melasma”, indican. Unha abordaxe integral que combina innovación, coñe-

cemento e tecnoloxía avanzada para conseguir unha pel máis uniforme, luminosa e cun ton equilibrado.

Dito método “baséase nun protocolo personalizado que combina un tratamento profesional no centro cunha rutina de coi-

modo domiciliario adaptada ás necesidades de cada pel. A través de activos despigmentantes de alta eficacia, traballamos non só para corrixir as manchas visibles, senón tamén para regular os mecanismos responsables da produción excesiva de melanina e reducir o risco de que volvan aparecer”.

En Meixela apostan por ir máis alá de tratar a mancha. Comezan cun diagnóstico personalizado, fundamental para identificar a orixe da hiperpigmentación, valorar o estado da pel e establecer o protocolo máis axeitado en cada caso.

A experiencia e a aposta pola formación e a innovación permítenlle a Meixela “ofrecer solucións avanzadas e un acompañamento profesional”.

O Goberno do Estado activa novas axudas contra a inflación: descontos en carburantes e futuras rebaixas na luz e o gas

Unha calculadora, unha lámpada, varios billetes e moedas, así como varias facturas da luz. / Foto: iStock

O Executivo puxo en marcha o pasado 1 de outubro un novo paquete de medidas para aliviar o impacto da inflación, que en setem-

bro escalou ata o 4,9%, o nivel máis alto desde febreiro de 2023. O plan inclúe descontos nos carburantes, posibles rebaixas na factura

eléctrica e do gas, a limitación da tarifa regulada do gas e a prórroga doutras axudas vinculadas ao transporte e ao sector pesqueiro.

As medidas están recollidas no real decreto-lei publicado no BOE e chegan nun contexto marcado polo encarecemento da enerxía debido á guerra en Oriente Medio.

Desde o xoves, os consumidores contan cun desconto de 20 céntimos por litro ao repostar diésel ou gasolina. No caso da gasolina, o recorte é especialmente notable, xa que en setembro só se aplicaban 5 céntimos. Para novembro e decembro, a continuidade desta axuda dependerá da evolución da inflación dos carburantes: se o IPC interanual de setembro supera o 15%, manteranse os 20 céntimos; se baixa dese límite, o desconto reducirase a 13 céntimos en novembro e 6 céntimos en decembro.

As reducións na factura eléctrica e do gas aplicaranse en novembro, pero só se a inflación da electricidade e do gas supera o 15% en setembro, segundo

os datos do INE. Se se cumpre esta condición: o IVA da electricidade baixará do 21% ao 10%; o imposto especial da electricidade reducirase do 5,1% ao 0,5%; e o IVE do gas natural, así como o das briquetas, pellets e leña, tamén se rebaixará.

O decreto tamén limita o incremento do custo da materia prima na tarifa regulada do gas: na revisión do 1 de outubro, non poderá subir máis do 35% respecto ao cálculo de xuño e revisión de xaneiro de 2027, o aumento máximo será do 15% respecto a outubro.

A bombona de butano de 12,5 kg terá un prezo máximo de 19,55 euros ata o 30 de xuño de 2027.

O decreto inclúe outras medidas: 20 céntimos por litro de gasóleo agrario, prorrogados ata final de ano e para transportistas 5 céntimos por litro en outubro, 12 en novembro e 19 en decembro.

O paro sobe na comarca da Terra de Melide no mes de setembro

Un traballador da hostalería durante a súa xornada laboral. / Foto: iStock

O paro rexistrado na comarca da Terra de Melide pechou o mes de setembro de 2026 con 346 persoas desempregadas, 38 máis que en agosto, cando a cifra era de 308. Isto supón unha suba mensual do 12,3

%, bastante por riba do 2,5 % que creceu o desemprego no conxunto de Galicia.

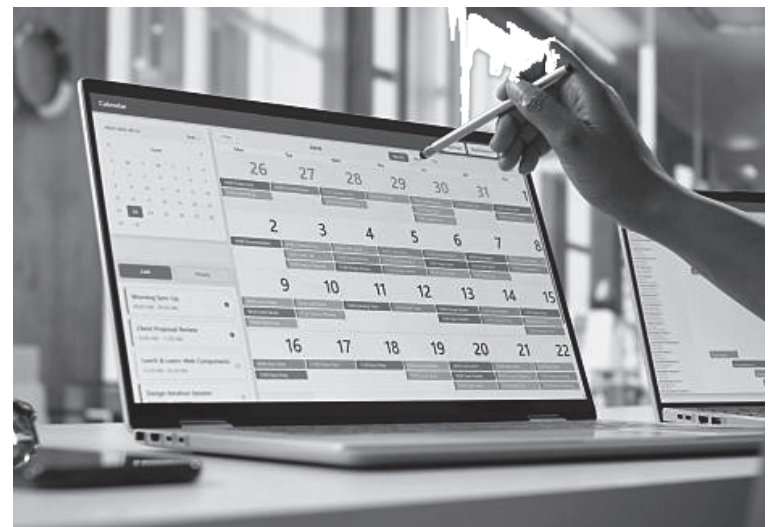
O concello de Melide, o máis poboado da comarca, rexistra 264 persoas paradas, 32 máis que o mes anterior (232). En termos

relativos, o paro medrou nel un 13,8 % respecto de agosto.

Sobrado pasa de 29 a 35 persoas paradas (6 máis) e Santiso de 22 a 26 (4 máis). Toques é a excepción: baixa de 25 a 21 persoas desempregadas, 4 menos que en agosto.

Os datos da comarca da Terra de Melide enmárcanse nun mes no que o paro subiu en Galicia un 2,50 % respecto de agosto, ata as 112.437 persoas. Segundo a valoración da Consellería de Emprego, Comercio e Emigración, na evolución mensual inflúen a finalización dos contratos de verán e o proceso extraordinario de regularización, que seguirá incorporando persoas ás estatísticas nos vindeiros meses.

Publicados os festivos de apertura comercial 2027

Un ordenador cunha axenda de planificación mensual. / Foto: iStock

A Xunta publicou no Diario Oficial de Galicia a Orde pola que se establecen os domingos e festivos nos que os establecementos comerciais poderán permanecer abertos ao público durante o ano 2027.

En total son dez as datas autorizadas para o vindeiro ano: o 3 e o 10 de xaneiro, o 25 de marzo, 27 de xuño, o 31 de outubro, o 28 de novembro e, xa en decembro, os días 5, 12, 19 e 26.

A asociación de gandeiros Elas Eles alerta de que a regulación ambiental nova pode acelerar o peche das pequenas granxas

A Asociación de Gandeiros Elas Eles reclama ao Goberno de España e á Xunta de Galicia que as novas obrigas ambientais aplicables ao gando vacún sexan avaliadas tamén polo seu impacto económico, social e territorial sobre as explotacións pequenas e medianas, antes de que a súa acumulación acelere de xeito irreversible a desaparición do modelo de granxa familiar galego.

Galicia pasou de 24.995 explotacións bovinas en 2024 a 23.532 en 2025, o que supón a desaparición de 1.463 granxas nun só ano, preto dun 6% do total. Ao mesmo tempo, o número de animais apenas se reduciu, pasando de 946.924 a 939.495. Esta diverxencia entre a caída de explotacións e a relativa estabilidade da cabana evidencia un proceso de concentración progresiva da produción en menos granxas e de maior tamaño.

Para Elas Eles, o problema non é a existencia de normas ambientais, senón a proporcionalidade da carga acumulada sobre as explotacións de menor tamaño. Ao Real Decreto de ordenación bovina, que establece nas 20 UGM unha primeira fronteira relevante e obriga a determinadas explotacións a dispoñer dun Sistema Integral de Xestión da Explotación (SIGE), súmanse ECOGAN, as obrigas derivadas da normativa de nutrición sostible e agora o proxecto de actualización do CAPCA, que propón clasificar no grupo B as explotacións bovinas non extensivas de máis de 20 e ata 180 UGM.

“Unha obriga administrativa ten un custo que unha explotación de 300 vacas pode repartir entre moitos máis animais e litros que unha granxa de 30 ou 50 vacas. Antes de engadir unha nova esixencia hai que

Unha granxa de vacas dunha explotación gandeira como das que se fala na noticia. / Foto: iStock

demonstrar que o beneficio ambiental obtido compensa o custo que se lle impón á explotación”, sinala a asociación.

A desvantaxe non é só regulatoria e os datos oficiais do Observatorio do Sector Lácteo de xullo

de 2026 situaban o prezo medio nas explotacións galegas de menor volume en 38,40 céntimos por litro, fronte aos 45,14 céntimos das de maior produción. “Se o mercado xa introduce unha desvantaxe para as explotacións pequenas,

a Administración debería evitar engadir unha segunda penalización mediante obrigas con un custo proporcionalmente maior para quen menos animais ten”, advirte en nota de prensa a Asociación de Gandeiros Elas Eles.

Memorias

O día 28 de setembro a miña filla e eu visitamos unha vez máis o colexio de Arcediago e Alfonso, o mestre de primaria de Elisa (1, 2º, 3º, 4º...) invitouna a compartir palabras e sentimentos:

No outono unha refléxase nas fases da Lúa!

A visita foi unha viaxe, un reencontro cálido!

O patio, alí seguía o seu parque de cores, de nen@s... columpiarse, deslizarse polo tobogán, subir ao tren, voar coa xoaniña, Xogar... Os puntos suspensivos sorrían cando chegamos á porta de entrada, si, había xoguetes grandes e pequenos esperando a@s nen@s para que os sacasen ao recreo. Este sorriso misturouse coas caras atentas que nos miraban ao outro lado da porta transparente. Parecía que o rebulir do verán estaba escondido alí, no Outono. Pasamos o umbral e acomodámonos, á nosa dereita o fluír da biblioteca acolledora e luminosa, á nosa esquerda a aula de infantil palpitando coma un corazón; o corazón da biblioteca son estes nen@s que xogan coas letras e ven máis alá, miran o mundo tal e como é “O Principiño”. Non hai pasillo nesta casa, o centro que une estes 2 espazos máxicos Está, aquí pódete encoller coma os nen@s máis pequeniños ou agrandarte coma @s máis grandes, ou mudar coma Alicia no País das Maravillas: o cotiá no teito, no chan, nas paredes... Logo escaleiras, outro andar con calendarios máxicos con fotos, pegadas de primaveras, de veráns, de outonos, de invernos... Neste horizonte estaba Elisa c@s seus compañeir@s, unha integral na ecuación do tempo. Marga a Maga da biblioteca inmortalizábaos na súa cámara e logo saían as súas imaxes substituindo aos días, aos meses e ata aos anos que tamén renunciaban ó mando, Eles, @s rapaces eran máis importantes! Os números deixaban de posicionarse coma matemáticas e gustosamente celebraban con Eles as súas festas de cumpleaños, Nadal, carnavales,... e seguen a celebrar!

O cerne da escola son @s nen@s! Están! cada unha e un co seu ritmo na mirada, na escoita, no tacto, distintos sabores, distintos olores, tod@s únicos e máxicos... para que nos vexan e miren, para que nos oian e escoiten, para que o tacto sexa contacto, para que o paladar espire alento, olfacto é respirar xunt@s. A árbore da vida precisa un cerne sano e alegre!

Elisa chegou ao seu colexio de Arcediago en 2010, comezou en 2º de infantil, ía media xornada e non tódolos días... O 1º día de clase non chorou, rabecheou e meteuse debaixo dunha mesa, logo outras rabechas, tamén risas, xogos e travesuras. A min non me gustaba nada a bocina de entrada e saída que tiñan no colexio, se aínda fose un timbre normal pero tal cual “toque de queda”, hai outros métodos máis sinxelos e doces.

Pouco a pouco Elisa foi coñecendo aos seus compañeir@s, a moit@s non @s coñecía e sociabilizou máis. Esta escola é un espazo aberto, para @s rapaces era natural ver aos veciños@s facer ximnasia no “seu polideportivo”. Cercanía xeneracional! Equilibrio!

Na casa temos moitos recordos desta etapa: exámenes de Alfonso cos seus escritos sobre a nota que evaluaba (as túas palabras eran confianza máis cá esixencia que mostrabas, invitabas aos nen@s a mellorar), temos debuxos, fichas incompletas, contos e premios que regalaba a Maga Marga na biblioteca. Marga xunto coa marioneta Arcedia coidan este xardín silvestre de libros para que os disfruten tod@s!

Cando acabas de subilas escaleiras están as aulas d@s maiores. Elisa subiunas e desde máis alá destas alturas..., déixovos voando con ela...

Ceip Arcedigao

**PRUEBA 1 MES
AUDÍFONOS
GRATIS**

tábora
CENTRO ÓPTICO Y AUDITIVO

**ESTUDIO AUDIOLOGICO GRATUITO
FINANCIACION SIN INTERESES
ÓPTICA TÁBORA MELIDE
RUA PROGRESO,13
Tlf: 981 505 199 634950412**

**NUEVA
UBICACIÓN**

tábora
CENTRO ÓPTICO Y AUDITIVO

**1 GAFA
GRADUADA
69€**

**ÓPTICA TÁBORA MELIDE
RUA PROGRESO,13
Tlf: 981 505 199 634950412**

MOBLES ARES, 25 ANIVERSARIO

Máis de seis décadas amoblando fogares: Mobles Ares celebra 25 anos da segunda xeración

Chus, Andrés, Piedad e Javier son as persoas que forman Mobles Ares, e de fondo un retrato dos pais de Andres que foron os membros fundadores deste negocio de proximidade. / Foto: Cerne

- **Mobles Ares conta cunha traxectoria de 60 anos. Como comezou todo?**

- **Piedad Turrado:** Mobles Ares é unha empresa familiar, onde os seus fundadores, foron os meus sogros, Emilio Ares e Maruja Rico. Comezaron no ano 1950 con ferretería e anos despois, ampliaron coa moblería.

- **Cando entrades vós na xerencia do negocio?**

- **P.T:** No ano 2001, que foi cando collemos o relevo, Andrés (o meu marido) e eu, comprando a parte dos outros dous socios e asumindo eu o cargo de administradora e xerente de Mobles Ares.

- **E ti non te dedicabas a este sector.**

- **P.T:** Non. Eu comecei neste mundo cos meus sogros no ano 1991.

- **Que foi o primeiro que se fixo nada máis coller**

o negocio?

- **P.T:** Fixemos unha reforma integral, modernizando as instalacións e expandindo os metros de exposición para ofrecer máis variedade de estilos: contemporáneo, moderno, xuvenil... para conseguir unha tenda dinámica acorde coas exixencias do mercado.

- **Que podes atopar en Mobles Ares?**

- **P.T:** Atoparás todo para amoblar o teu fogar: dormitorios clásicos e modernos, armarios a medida, mobles de salón, sofás, butacas, sillóns de relax, artigos de desanso como colchóns, camas articuladas, canapés, somieres, almofadas e artigos de decoración e regalo.

- **E que servizos nos ofrece Mobles Ares?**

- **P.T:** Estudamos cada venda de maneira única e particular, desprazándonos, se fai falta, ao fogar ou empresa para tomar as medidas

e así poder asesorarles no proxecto que mellor se adecue as súas necesidades.

Temos o noso propio servizo de transporte e montaxe, servizo de financiación e tamén moi importante, un servizo de postvenda, para lograr a máxima satisfacción dos nosos clientes.

- **Que cambiou máis nestes 25 anos de xerencia?**

- **P.T:** O gusto da clientela, que evolucionou do deseño máis clásico e tradicional a unhas líneas máis modernas, funcionais e versátiles. Agora valórase máis o cómodo e práctico.

E outro punto destacable foi a incorporación das redes sociais, para conectar de forma máis directa cos clientes.

- **E no tema do descanso?**

- **P.T:** A xente invirte máis, dálle máis importancia que

o moble en si. Nós ofrecemos equipos de descanso coas últimas tecnoloxías do mercado, onde traballamos con varias marcas do sector, como por exemplo Pikolin, que é unha das máis punteiras a nivel nacional.

- **Subiu moito o prezo destes produtos?**

- **P.T:** O prezo dos mobles si subeu, pero moitísimo menos que bens tan básicos como a vivenda ou a alimentación. Os mobles subiron de forma máis lenta e incluso con períodos de estancamento.

- **Como é o equipo de Mobles Ares?**

- **P.T:** Unha familia porque levamos tantos anos traballando xuntos e pasamos tantas horas en compañía que xa nos podemos considerar así. Chus que é a persoa que está na tenda comigo leva 24 anos traballando aquí e Javier, o encargado principalmente do reparto,

leva 25 anos. Eles tamén son parte imprescindible deste aniversario de Mobles Ares.

- **Que é o que máis valoras despois de todos estes anos?**

- **P.T:** A reputación e a confianza que nos demostran os nosos clientes. É unha satisfacción como volven pais que amoblaron no seu día, e agora volven cos fillos para que eles fagan o mesmo. Por iso so podemos dicir, GRACIAS, GRACIAS, GRACIAS.

- **Para celebrar o 25 aniversario, que tedes preparado?**

- **P.T:** Ata o 15 de outubro todas as compras teñen regalo. E, a maiores, a través das redes sociais sortearemos 5 cheques cun 25% de desconto. Queremos que a xente note que este aniversario é de todos, non só noso, porque sen eles non habería nada que celebrar.

JUIFI, 10º ANIVERSARIO

Juifi, a operadora de telecomunicacións nada en Melide que aposta pola proximidade e a calidade do servizo

A empresa galega celebra o seu décimo aniversario cunha nova tenda en Boiro, tarifas especiais para estudantes e un proxecto de crecemento baseado na transparencia e a fidelización da clientela

Nun sector dominado por multinacionais que compiten a golpe de ofertas agresivas e prezos cada vez máis baixos, Juifi medra como un operador de telecomunicacións de proximidade, con raíces en Melide e vocación claramente galega. A empresa cumpre este ano o seu décimo aniversario nun momento de expansión, con novas tendas, novos servizos para empresas e unha aposta firme pola imaxe de marca como ferramenta de crecemento. Falamos co seu responsable para coñecer como sobrevive e medra un operador local nunha das industrias máis competitivas do mercado.

A proximidade como valor engadido

Cando se lle pregunta ao xerente de Juifi, Óscar Iglesias, como compite nun sector tan agresivo, a resposta é clara: servizo e proximidade. “Sempre vai haber alguén máis barato. Sempre vai aparecer unha oferta ou alguén que poida perder cartos durante un tempo”, reconece. Porén, a súa postura non vai por este camiño, “a clientela moitas veces non busca tanto o prezo senón solucións. Se lles resolves os problemas, ao final non só miran o económico”.

Isto non quere dicir que os seus prezos sexan os máis elevados do mercado, todo ao contrario, “traballamos con marxes moi axustados para ser competitivos, pero cunha filosofía diferente á dos grandes: os nosos prezos son definitivos, sen letras pequenas nin tarifas promocionais que despois suben. Se contratas con nós a 25 euros, son 25 euros para sempre”, fai fincapé Iglesias.

Cristian Oro e David Pájaros dous dos traballadores de Juifi na sede da localidade melidá. / Foto: Cerne

O gran salto: as empresas

Un dos movementos estratégicos máis relevantes de Juifi nos últimos anos é a súa aposta polo segmento empresarial, “antes traballabamos con empresas pero non tiñamos os prezos pensados para elas nin estaban exclusivamente nese ámbito”, reconece o seu responsable. Agora están desenvolvendo este sector con forza, ofrecendo solucións que sorprenden a moitos clientes: liñas virtuais, sistemas de backup 4G e 5G para que as empresas nunca se queden sen conexión, é dicir, personalización total.

“Os grandes operadores sacan paquetes moi estándar. Con nós, analizamos o que realmente necesitas e dámoscho. Se tes un operario que nunha zona concreta ten mala cobertura con Vodafone, poñémolo en cobertura Movistar. Traballamos con todos os provedores de cobertura, que nos

permite adaptar cada liña ao territorio e á necesidade real de cada empresa. Para que che vou poñer un paquete estándar de 80 euros se o que ti necesitas custa 60?”, afirma Iglesias.

A historia de Juifi

A traxectoria de Juifi é un reflexo da evolución das telecomunicacións en Galicia. Naceron dando servizo de internet rural a través de antenas WiMAX, nun momento en que moitas zonas do interior non tiñan acceso a banda ancha. “O polígono de Melide cando empezamos tiña ADSL de un mega. Empresas con xa certo peso tiñan centraliñas con extensións e un mega de internet. Nós solucionamos ese problema”.

Desde aquela, o mercado cambiou radicalmente porque pasou de haber catro ou cinco operadores en Galicia a máis de trinta e os prezos do servizo de internet caeron. “Iso non

pasa en ningún outro sector. O único servizo que baixou de prezo nos últimos vinte anos son as telecomunicacións”. E con esta baixada de prezos os marxes volvéronse máis estreitos, “antes con X clientes mantiñas o equilibrio e agora necesitas X por cinco”.

A aposta pola imaxe de marca

Un dos cambios máis visibles de Juifi nos últimos dous anos foi a renovación da súa imaxe corporativa, “cando entrou o novo socio na empresa, unha das primeiras decisións foi cambiar a imaxe. Non o nome, que nos encanta e pega moi ben con Galicia, pero si todo o visual”. Para iso, contrataron unha empresa de marketing e investiron en diversas campañas publicitarias en lugares como Santiago ou Ames, sen mencionar os prezos, só mostrando a marca.

O retorno deste tipo

de inversións non é inmediato, reconecen, pero nota-se a longo prazo. “Desde que fixemos o cambio de imaxe, a marca é moito máis recoñecida. A xente xa nos coñece”. Ademais, o boca a boca segue sendo a súa principal ferramenta de crecemento, dado que a clientela satisfeita é a súa mellor publicidade.

Intelixencia Artificial e o futuro do sector

Preguntado polo futuro, o responsable de Juifi ten unha visión clara sobre a Intelixencia Artificial: “entrou para quedarse, pero hai que entendela como apoio, non como substituta das persoas”. Se a IA pode axudar a un traballador a facer en dez minutos o que antes lle levaba horas, mellor porque así ese traballador pode dedicar ese tempo a chamar clientes, a vender, a xerar valor real.

En canto ao sector en xeral, prevén unha redución importante do número de operadores nos próximos anos, “moitos non son sostibles, chegará un momento en que os que romperon o mercado con prezos imposibles terán que subir, e entón haberá un problema”.

10º Aniversario

Para celebrar o aniversario, Juifi lanzou unha tarifa especial de dez euros ao mes para estudantes, durante un ano como oferta limitada. “É un guiño. Non é sostible a longo prazo, pero queremos que a xente probe e vexa que somos unha alternativa real”. Tamén abren este mes de setembro unha nova tenda en Boiro, ampliando a súa presenza física en Galicia.

Melide será o escenario da presentación e avance de resultados do proxecto de investigación sobre os xoguetes no Camiño Francés

O xogo da ra, un xogo tradicional como os que haberá o día 17 pola tarde na Praza das Universidades. / Foto: iStock

Melide será o escenario o vindeiro sábado, 17 de outubro, da presentación e avance de resultados do proxecto de investigación “Xoguetes, enredos e xogos tradicionais e sustentables no Camiño de Santiago”. O acto celebrarase ás 18:00

horas na Biblioteca Vázquez Pintor.

Na xornada intervirán José Manuel Pérez, alcalde de Melide, Paco Veiga, da Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional (AGXPT), que participan na investigación, Apolinar Va-

rela, investigador principal do proxecto da Universidade da Coruña. A moderação correrá a cargo de Antía Freire, integrante da AGXPT, e haberá ambientación musical co grupo de música tradicional Nós ao Noso.

Antes da presentación e avance dos resultados do proxecto “Xoguetes, enredos e xogos tradicionais e sustentables no Camiño de Santiago”, dende as 16:30 horas haberá xogos tradicionais na Praza das Universidades (diante do Edificio Multiúsos), co obxectivo de achegar o patrimonio lúdico á cidadanía dunha maneira participativa, inclusiva e interxeracional.

Dito proxecto analiza a circulación e transformación de xoguetes feitos con materiais da natureza (madeira, canas, pedras, follas, vimbio ou cunchas) ao longo do Camiño Francés e nos seus espazos de encontro como prazas, feiras ou obradoiros. O obxectivo desta investigación é poñer en valor o patrimonio lúdico asociado ao Camiño e a

súa relación coa memoria, a sustentabilidade e o territorio.

Esta actividade está organizada pola Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional e o Museo da Terra de Melide. O proxecto conta co apoio e financiamento da Catedral de Santiago e as Peregrinacións, da Universidade de Santiago de Compostela, da Catedral de Santiago e da Xunta de Galicia. Así mesmo, colaboran: o Concello de Melide, a Asociación Cultural Terra de Melide, Teiroa, Herba Grileira, Patrimonio Lúdico Galego e Association Européenne de Jeux et Sports Traditionnels (AEJeST).

Esta xornada está aberta ao público de todas as idades, así como os xogos tradicionais situados na Praza das Universidades.

O Centro Social acolle a charla sobre a fibromialxia

Que é a Fibromialxia e o seu tratamento?

Coñecer para comprender, aprender para vivir mellor

Impartida por
Lucía Moreda Santamaría
Terapeuta ocupacional
Especializada en dor crónica,
sono e hábitos saudables

Comprender que é a fibromialxia

Que sabemos hoxe, como se manifesta e como nos afecta.

Coñecer opcións de tratamento

Estratexias non farmacolóxicas baseadas na evidencia: exercicio, educación sobre a dor, sono, hábitos e máis.

Espazo para resolver dúbidas

Un encontro participativo para compartir preguntas, experiencias e inquietudes.

Parte do cartel da charla sobre a fibromialxia. / Foto: Concello de Melide

O Centro Social de Melide acollerá o sábado 24 de outubro, ás 12:00 horas, a charla “Que é a fibromialxia e o seu tratamento?” e impartiraa Lucía Moreda Santamaría, terapeuta ocupacional especializada en dor crónica, sono e hábitos saudables.

A asistencia é de balde e non precisa inscrición previa. A xornada estrutúrase en varias partes: buscarase axudar a comprender que é a fibromialxia e daranse a coñecer opcións de tratamento.

O Concello inicia as Escolas Deportivas e Culturais con máis de 900 participantes

Varias usuarias nunha das actividades deportivas. / Foto: Concello de Melide

As Escolas Deportivas e Culturais do Concello de Melide comezaron hoxe o curso 2026/2027 con máis de 900 persoas inscritas, o que supón que máis dun 11% da poboación participa nalgunha das actividades ofertadas.

A elevada participación dá continuidade á boa acollida acadada nas últimas edicións e reforza o papel das escolas locais como espazo para fomentar a práctica deportiva, os hábitos saudables, a aprendizaxe e creatividade entre

persoas de distintas idades.

Este curso conta con 25 disciplinas deportivas e culturais, entre elas atletismo, baloncesto, bádminton, patinaxe, voleibol, zumba, pilates, ballet creativo e danza moderna, pintura, costura ou cociña, ademais doutras propostas para diferentes idades. As actividades distribúense en distintos grupos e horarios, con máis de 120 horas semanais de actividade, desenvólvense en 12 espazos diferentes e contan con 15 monitores e monitoras.

Coincidindo co inicio do curso, o Concello volve abrir o prazo de inscrición para cubrir as prazas dispoñibles. Nas actividades dirixidas aos máis pequenos, hai algunha praza en ballet creativo e danza moderna, pintura, baloncesto, bádminton, defensa persoal, patinaxe e voleibol.

O GDR Ulla-Tambre Mandeo impulsa 18 proxectos con máis de un millón de euros en axudas Leader na Terra de Melide e Arzúa

Un bebé no peito de seu pai, un exemplo de familia á que van destinadas estas axudas do Concello da vila. / Foto: iStock

A comarca da Terra de Melide será unha das grandes beneficiadas na nova quenda de investimentos aprobados pola Xunta Directiva do Grupo de Desenvolvemento Rural (GDR) Ulla-Tambre Mandeo, que vén de dar luz verde a

18 proxectos financiados con fondos europeos Leader. En total, repartiranse 1.092.035 euros para iniciativas que suman máis de 3 millóns de investimento nos oito concellos das comarcas de Melide e Arzúa, así como en Vilasantar.

Na Terra de Melide destaca o proxecto promovido polo Concello de Toques que recibirá unha axuda que cobre máis do 80 % dos 240.000 euros destinados a habilitar unha vivenda de uso social nunha antiga escola unitaria. Ade-

mais, dentro destes investimentos aprobados inclúese modernización de maquinaria en empresas de Melide e tamén de Arzúa, reforzando a competitividade industrial local. Tamén se engade a posta en marcha dun centro lúdico-educativo para menores en Melide, que ampliará a oferta de conciliación e actividades infantís na comarca.

Noutros concellos da contorna aprobáronse diferentes proxectos como: no Concello de Boimorto que contará cun apoio superior ao 80 % para a ampliación da residencia da terceira idade, cun investimento previsto de 200.000 euros.

A creación dun crematorio no parque empresarial de Arzúa, que cubrirá unha demanda comarcal ata agora inexistente e a

transformación dunha antiga explotación láctea nun centro de formación, adestramento e benestar equino, tamén en Arzúa.

O GDR aprobou tamén iniciativas de entidades sociais, como a asociación que xestiona o santuario animal Vacaloura, que instalará un sistema de renovación medioambiental da auga nas súas instalacións de Arzúa. Cunha asignación parcial dos fondos queda outro proxecto punteiro, Vilasantar Enerxía, de creación dunha comunidade enerxética veciñal no Concello de Vilasantar.

Con esta nova quenda de fondos Leader, o GDR Ulla-Tambre Mandeo reforza o desenvolvemento económico, social e ambiental da Terra de Melide e arredores, apoiando proxectos públicos, privados e sociais.

Folladela celebra a Virxe do Pilar o 12 e 13 de outubro

MELIDE

OUTUBRO 2026

FOLLADELA

Festa na honra a Virxe do Pilar

LUNS

12

OUTUBRO

Misas ás 10, 11 e 12h. Misa solemne ás 13h. A continuación sesión vermú coa CHARANGA

ARDORES

Pola noite, verbena coa CHARANGA

ARDORES e

ORQUESTA

CINEMA

MARTES

13

OUTUBRO

Misa ás 11h. Misa solemne ás 13h. A continuación sesión vermú co DÚO

ARCANGEL

A NOVENA COMEZA O DÍA 3 DE OUTUBRO ATA O DÍA 11. AMBOS INCLUIDOS. TODOS OS DÍAS ÁS 19 H.

DELEGACIÓN COMARCAL MELIDE OSCAR DA PERLA

ESPECTÁCULOS MODELL

606 953 966

melideespectaculos@gmail.com

Rúa Comarcal 28, 15100 MELIDE

Cartel das festas da Virxe do Pilar en Folladela. / Foto: Espectáculos Modell

A parroquia de Folladela celebra as festas na honra á Virxe do Pilar os días 12 e 13 de outubro. A programación inclúe misas, sesións vermú e verbena con diversas orquestras e grupos.

O día 12 a xornada comezará coas misas das

10, 11, 12 e 13h. Ao rematar, terá lugar a sesión vermú coa Charanga Ardores, que acompañará á Orquestra Cinema pola noite.

O martes celebrárase a misa ás 11 e ás 13h, seguida dunha sesión vermú a cargo do Dúo Arcangel.

Igrexas participa en Xenebra nunha visita institucional para preparar o Ano Xacobeo

Igrexas e representantes da Mancomunidade en Xenebra. / Foto: C.Melide

O tenente de alcalde de Melide e vicepresidente da Mancomunidade de Concellos Galegos do Camiño Francés, Xosé Igrexas, participou a pasada semana nunha visita institucional á cidade de Xenebra, unha viaxe de traballo centrada

na preparación do vindeiro Ano Xacobeo e na promoción internacional do Camiño Francés.

A delegación galega realizou unha visita á sede da Organización das Nacións Unidas, acompañada por un diplomático, nun

encontro que forma parte dunha axenda que inclúe reunións e encontros de traballo co obxectivo de reforzar a proxección exterior da ruta xacobeá máis coñecida.

A viaxe está coordinada en colaboración coa Casa de Galicia “A Nosa Galiza de Xenebra”, cuxos responsables acompañan á comitiva durante os actos programados. A Mancomunidade (que inclúe os concellos de Arzúa, Melide, Monterroso, Palas de Rei, Portomarín, Sarria, Triacastela e Samos, entre outros) destaca que esta acción institucional busca abrir novas vías de cooperación e visibilidade internacional nun momento clave para o Camiño, ás portas dun Ano Santo que se prevé decisivo para o turismo, a cultura e o desenvolvemento dos concellos da ruta como é o caso de Melide.

Melide culmina a renovación viaria da Avenida de América

Unha das rúas nas que se fixeron obras de mellora da pavimentación e seguridade viaria. / Foto: Concello de Melide

O Concello de Melide vén de rematar as obras de mellora da pavimentación e da seguridade viaria desenvolvidas na Avenida de América e nas rúas Fernández Flórez, Alfonso Castela e Magallanes. A intervención

abrangueu un tramo total de 287 metros e contou cun orzamento de 182.900 euros.

A actuación permitiu transformar a configuración destas vías coa creación dunha plataforma única

compartida por vehículos e peóns, situada a unha cota superior á dos antigos viarios. O novo deseño busca favorecer unha circulación máis segura e mellorar a convivencia entre o tráfico rodado e o tránsito peonil.

Para diferenciar os distintos espazos empregáronse materiais específicos: a zona destinada á circulación de vehículos conta con pavimento de mestura asfáltica en quente, mentres que as áreas de estacionamento foron executadas con formigón desactivado; pola súa banda, o espazo peonil dispón de baldosa granallada. As obras incluíron tamén a demolición das antigas beirarrúas e a instalación dun novo sistema de drenaxe para a recollida e canalización das augas pluviais.

A intervención responde ás condicións que presentaban estas rúas antes da reforma, con dous sentidos de circulación, beirarrúas a ambos lados e zonas de estacionamento sen delimitar. Nalgúns puntos, as beirarrúas tiñan menos de 90 centímetros de an-

cho, unha circunstancia que dificultaba o paso dos peóns e limitaba a accesibilidade.

Ademais, o pavimento presentaba un importante desgaste debido ao paso do tempo e ás diferentes actuacións realizadas anteriormente para a canalización de servizos.

O alcalde de Melide, José Manuel Pérez, destacou a importancia da intervención e valorou o resultado final como unha “gran mellora” para a contorna.

Dentro das actuacións realizadas, o Concello informa igualmente da execución do aglomerado dun tramo da rúa Galicia, completando así as intervencións de mellora da pavimentación previstas.

A obra contou cun investimento de 182.900 euros e está incluída na 2ª fase do POS+ Adicional da Deputación da Coruña.

O Concello melidá aproba a licitación das obras do aparcadoiro da Avenida da Habana por máis de 316.000 euros

O Concello de Melide aprobou na Xunta de Goberno Local a licitación das obras de acondicionamento do aparcadoiro da Avenida da Habana, cun orzamento de licitación de 316.662,52 euros e un prazo de execución previsto de catro meses. A actuación, incluída no POS+2025 da Deputación da Coruña, tramitarase mediante procedemento aberto simplificado.

O proxecto desenvolverase nunha parcela de titularidade municipal de 5.334 metros cadrados que actualmente se usa como aparcadoiro en superficie de xeito informal, sen ordenación das prazas, sen itinerarios interiores definidos e con graves deficiencias na evacuación das augas pluviais. O terreo presenta ademais restos dunha urbanización que non chegou a completarse, con tramos de pavimento deteriorados

que dificultan o seu uso.

A intervención contempla a ordenación integral da parcela como aparcadoiro público en superficie, con pavimentación de aglomerado asfáltico, delimitación das prazas de estacionamento e reorganización da circulación interior. O proxecto establece entradas e saídas diferenciadas tanto na Avenida da Habana como na rúa Bispo Varela, para ordenar os movementos de vehículos e reducir conflitos nas manobras.

A rúa Peregrinos quedará excluída do sistema de accesos, mantendo o seu carácter residencial e protexendo así o contorno da capela de San Roque. Completaranse as obras cunha nova rede de drenaxe e recollida de augas pluviais, alumeado exterior con tecnoloxía eficiente, franxas axardinadas perimetrais

O aparcadoiro da Avenida da Habana onde se realizarán as obras de acondicionamento. / Foto de arquivo

para mellorar a integración paisaxística e itinerarios peonís adaptados aos criterios de accesibilidade universal.

Un dos puntos máis destacados do proxecto é a demolición dunha edificación inacabada de catro alturas situada na parcela

do aparcadoiro, que leva anos en estado de abandono, presenta un estado de conservación deficiente e está en situación de desconformidade co planeamento municipal. Os traballos incluírán a limpeza do terreo e a xestión dos residuos xerados.

Dita actuación enmárcase dentro da estratexia municipal de mellora e rexeneración dos espazos urbanos de Melide, en consonancia con outros proxectos de reforma e posta en valor dos espazos públicos impulsados pola Administración local.

O Concello mellora o servizo gratuíto de recollida de plásticos agrícolas

A PARTIR DA AGORA A RECOLLIDA DE PLÁSTICOS AGRÍCOLAS FARASE NA PROPIA EXPLOTACIÓN NUN LUGAR ACESIBLE PARA O CAMIÓN

OS GANDEIROS/AS QUE O DESEXEN TERÁN QUE CHAMAR AO 981 50 50 03 OU NO CORREO ELECTRÓNICO comercio@concellodemelide.gal

PRAZO PARA CHAMAR: DO 13 de outubro ao 15 DE NOVENBRO

HORARIO: DE 9:00 A 15:00 h DE LUNS A VENRES

A RECOLLIDA REALIZARASE DENDE O DÍA 20 DE NOVENBRO

Parte do cartel informativo do novo sistema . / Foto: Concello de Melide

O Concello de Melide introduce un cambio no servizo gratuíto de recollida de plásticos agrícolas para facilitarlles a retirada destes materiais aos gandeiros e gandeiras. Ata o de agora, establecíanse unhas datas

nas que debía depositar os residuos en puntos habilitados nas parroquias para a súa recollida. Co novo sistema, o camión desprázase directamente ás explotacións.

Con esta modifica-

ción, as gandeiras e os gandeiros xa non terán que desprazarse para depositar os plásticos, que deberán estar limpos, apilados e situados nun lugar accesible para o camión. Non se admitirán materiais almacenados en "big bags".

O período para solicitar a recollida ábrese catro veces ao ano, unha frecuencia que xa foi ampliada polo actual equipo de Goberno. Nesta ocasión, o servizo poderá solicitarse entre o 13 de outubro e o 15 de novembro, mentres que a recollida comezará o 20 de novembro e continuará sendo gratuíta para as explotacións.

As persoas interesadas deberán chamar ao teléfono 981 50 50 03 ou enviar un correo electrónico a comercio@concellodemelide.gal.

Cuarta Xusta, premiada pola súa defensa do galego

Os integrantes de Cuarta Xusta, premiados . / Foto: Concello de Melide

O Servizo de Normalización Lingüística Terra de Melide, integrado polos concellos e centros de ensino de Melide, Santiso e Toques, acordou conceder o Premio Terra de Melide á Defensa do Idioma 2026 ao grupo

musical Cuarta Xusta, en recoñecemento ao seu compromiso coa lingua galega.

O acto de entrega será este venres, ás 19:30h, no Centro Sociocultural Mingos de Pita, nunha cerimonia aberta ao público.

A Asociación de Troiteiros retira 400 quilos de lixo e mesmo un inodoro na XXII Xornada de Limpeza do Río Furelos

A Asociación de Troiteiros Río Furelos de Melide completou o pasado 13 de setembro a terceira e última xornada da súa tradicional campaña anual de limpeza, unha iniciativa que leva 22 anos contribuíndo á conservación deste curso fluvial e á sensibilización ambiental na comarca.

Os traballos iniciáronse o 30 de agosto, cunha intervención nun treito de 8 quilómetros entre a Ponte Medieval de Furelos e a Ponte da Pedra. A segunda xornada, realizada o 6 de setembro, cubriu o tramo entre a Ponte da Pedra e o lugar da Bragaña. Nestes dous días retiráronse árbores caídas que provocaban desbordamentos, ademais de latas, plásticos e outros residuos que, malia as campañas de concienciación, continúan aparecendo. En total, o lixo extraído do río alcanzou os 400 quilos.

Ademais, estas xornadas de limpeza deixaron unha anécdota do máis sorprendente, xa que os voluntarios atoparon un inodoro cerámico no río, o cal retiraron. Desde a asociación recoñecen que non atopan explicación ao sucedido e lamentan que alguén optase por desfacerse deste obxecto dun modo tan incívico, "por máis que procuramos achar unha explicación a este feito, non demos con ela. Que cabeza pode estar detrás da decisión de botar ao leito do río un inodoro?".

A terceira xornada, celebrada o 13 de setembro, completou a limpeza desde A Bragaña ata a Ponte da Fraga, xa no concello de Toques.

É importante resaltar a importante labor e esforzo que realizan todos os anos dende esta entidade asociativa, en especial os seus voluntarios, para man-

Os voluntarios e membros da Asociación ao final dunha das xornadas. / Foto: Asociación de Troiteiros Río Furelos

ter o río limpo e en bo estado. Ao igual que tamén é destacable sinalar que cada ano se retiran decenas de quilos de lixo por mor das malas prácticas de certas persoas que consideran o

Furelos como un vertedoiro, en vez dun recurso natural que coidar e conservar por parte de toda a cidadanía.

Dende a Asociación de Troiteiros do Río Fure-

los expresaron o seu sincero agradecemento ás persoas voluntarias, ás empresas e ás institucións que colaboraron con esta iniciativa de limpeza e conservación do río.

O Partido Popular de Melide presenta a Asier Polo Abad, o seu candidato á alcaldía para as municipais do vindeiro ano

O Partido Popular de Melide presenta a Asier Polo Abad como candidato á alcaldía nun acto celebrado o pasado 26 de setembro nun restaurante da vila.

Baixo o lema “*Un novo Camiño*”, Polo debullou as liñas principais do proxecto co que aspira a liderar o Concello de Melide. O candidato situou como prioridades a mellora dos servizos públicos, a renovación das instalacións municipais, con mención á reapertura da piscina, e a creación de solo industrial que facilite a chegada de empresas e investimentos.

Tamén destacou a necesidade de ampliar a oferta de Formación Profesional e de xerar oportunidades para que a mocidade “poida desenvolver o seu futuro en Melide”.

No seu discurso, Asier Polo incluíu entre os obxectivos do PP local o reforzo do comercio e dos autónomos, unha maior atención ás parroquias e a ampliación das alternativas deportivas, culturais e de ocio. A maiores, defendeu unha candidatura “aberta e transversal” e animou á veciñanza a incorporar propostas ao proxecto: aquí cabemos todos”, afirmou.

O candidato insistiu en que pretende desenvolver unha política municipal baseada en “traballar, escoitar e dar a cara”, afastada da confrontación: “non vimos a insultar nin a crispas, senón a propoñer, convencer, gañar e gobernar”.

O acto contou coa presenza de figuras destacadas dentro do Partido Popular como o secretario

Ánxeles Vázquez, Miguel Tellado, Asier Polo e Diego Calvo no acto de presentación en Melide. / Foto: Partido Popular

xeral, Miguel Tellado, que subliñou que Polo optou por quedar en Melide para asumir o reto municipal, despois de que, segundo explicou, lle ofrecese incorporarse ao equipo do PP en Madrid.

Pola súa banda, o presidente provincial, Diego Calvo, puxo en valor a renovación do partido en Melide, mentres que a conselleira e exalcaldesa Ánxeles Vázquez destacou a preparación e compromiso

do candidato municipal.

Co anuncio de Polo, o PP da vila abre unha nova etapa tras a renuncia de Dalia García hai unhas semanas. A formación confía en que o candidato sume os apoios precisos.

O PP bloquea no Parlamento galego dúas iniciativas para recuperar a praza docente no CEIP Mestre Pastor Barral

Familias, alumnado e profesorado nunha xornada de manifestación diante do CEIP Mestre Pastor Barral. / Foto: Cerne

A situación do CEIP Mestre Pastor Barral de Melide, único centro da comarca con aula específica para

alumnado con necesidades educativas especiais, volveu o pasado martes ao Parlamento galego. A Comisión

debateu dúas proposicións do BNG e do PSdeG que reclamaban recuperar a praza docente eliminada a come-

zos de curso. Ambas foron rexeitadas pola maioría do PP, malia ás críticas da oposición e ás mobilizacións que a comunidade educativa realizou durante máis de vinte días.

Segundo expuxeron BNG e PSdeG, a retirada dunha praza de profesor de francés deixou 23 nenos de 3º de Primaria sen titor asignado. A solución proposta pola Consellería é repartir a titoría entre tres docentes especialistas: o profesor de Educación Física, a profesora de Música e a directora, especialista en Inglés.

A deputada nacionalista Iria Carreira advertiu de que esta fórmula “obriga o profesorado a asumir tarefas fóra da súa área” e dificulta o seguimento académico: “a persoa que lles dea Matemáticas non vai saber como len esas crianzas ou que comprensión lectora te-

ñen”.

O CEIP Mestre Pastor Barral é o centro de referencia na Terra de Melide para alumnado con necesidades educativas especiais. Conta con: 14 crianzas con necesidades educativas especiais e específicas de apoio educativo, 5 casos de dificultades de aprendizaxe, e máis alumnado pendente de valoración.

O PPdeG defendeu que o centro “está ben dimensionado” e que a Xunta adapta os cadros de persoal “ás necesidades do alumnado”. Admiten que a praza de francés “non está cuberta por catálogo”, pero insisten en que o centro conta con máis profesorado do que lle correspondería en Infantil e Inglés.

Todo isto logo de que as familias e profesorado estivesen máis de 20 días manifestándose diante do centro educativo.

MELIDE 2026

OUTONO

Cultural

5, 12, 19 e 26 SETEMBRO

Circuíto Galego de Teatro Amador

21:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
Organiza: Asociación Cultural Charamela

DOMINGO, 20 SETEMBRO

Danza

BENQUERER. Fran Sieira báilalle a Caamaño & Ameixeiras

20:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
TODOS OS PÚBLICOS

VENRES, 25 SETEMBRO

Monólogo

Enredadas no Camiño. Leti da Taberna

21:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
PÚBLICO ADULTO

DOMINGO, 27 DE SETEMBRO

Proxección

Saber Galiza. O Seminario de Estudos Galego

19:00 h centro sociocultural Mingos de Pita

SÁBADO, 3 OUTUBRO

Homenaxe cultural

IX Memorial Mingos de Pita

20:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
Organiza: Asociación Cultural Terra de Melide

4, 10, 17 e 24 OUTUBRO

Teatro

XIV Ciclo de Teatro Afeccionado. O Teatro no Camiño

21:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
Organiza: Asociación Cultural Charamela

VENRES, 9 DE OUTUBRO

Entrega do Premio Terra de Melide á Defensa da Lingua

19:30 h centro sociocultural Mingos de Pita

DOMINGO, 11 DE OUTUBRO

Maxia

Mago Teto. Galerock and Magic

19:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
TODOS OS PÚBLICOS

DOMINGO, 18 DE OUTUBRO

Teatro

Os dous de sempre. Excéntricas

19:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
PÚBLICO ADULTO

DOMINGO, 25 DE OUTUBRO

Magosto

Cantón de San Roque

DOMINGO, 8 DE NOVIEMBRE

Danza

III Concurso de Baile Tradicional Os Santiaguíños de Boimorto

centro sociocultural Mingos de Pita

organiza: Asociación

Os Santiaguíños de Boimorto

VENRES, 20 DE NOVIEMBRE

DÍA DA INFANCIA

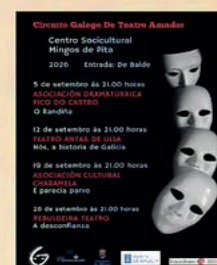
Esperta o Rinoceronte. Nao Caracola

12:00 h centro sociocultural Mingos de Pita
FUNCIÓN ESCOLAR

14, 15, 21, 22, 28 e 29 NOVIEMBRE

Música

Semana da música da Terra de Melide

Hotel Lux Melide

Calidad, vanguardia y lujo
a través de la sencillez

reservas@luxmelide.com 981 505 417

Nuria Carreira

M. **639 440 688**

meixela.estetica@gmail.com

Rúa Doctor Francisco López García, 38
15800 Melide, A Coruña

Barbería no centro de Galicia cun
marcado estilo vangardista e xenuíno

Pide a túa cita!

**Ronda da Coruña, 18
15800 - Melide - A Coruña
Teléfono: 981 50 63 78
@danielsbarber_melide**

981 505 705

Los tratamientos más avanzados para tu
salud dental.

Trato profesional y cercano para tu tranquilidad.

www.anamarcosdental.com

Clínica Dental Ana Marcos Cardo
Ronda da Coruña nº31, 1ºB - **MELIDE**

Toques recibe case 94.000 euros para mellorar a eficiencia enerxética do Pavillón do Souto e da Casa Consistorial

As instalacións da Casa Consistorial de Toques, moi preto do Pavillón do Souto. / Foto de arquivo

O Concello de Toques recibe unha subvención de 93.632,70 euros da Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes para a

realización de obras de eficiencia enerxética en dúas instalacións municipais: o Pavillón do Souto e a Casa Consistorial. O custo to-

tal do proxecto ascende a 141.026,04 euros, e está cofinanciado nun 60% por fondos europeos FEDER no marco do programa Galicia

FEDER 2021 - 2027 e nun 20% pola Xunta de Galicia, o que supón que a achega municipal se limita ao 20% restante, é dicir, 23.408,17 euros.

O proxecto, que ten como data límite de execución o 31 de outubro de 2026, contempla unha serie de melloras orientadas a reducir o consumo enerxético das instalacións municipais.

No Pavillón do Souto, as actuacións inclúen a mellora da envolvente térmica (illamento e cerramento do edificio), a renovación da iluminación, a mellora do sistema de produción de auga quente sanitaria (AQS) e a instalación dunha planta fotovoltaica para a xeración de enerxía renovable.

Na Casa Consistorial, a intervención céntrase no cambio do sistema

de calefacción, coa instalación dun sistema de aerotermia, unha tecnoloxía de alta eficiencia que aproveita a enerxía do aire exterior para a climatización e a produción de auga quente.

Esta actuación enmárcase na aposta do Goberno autonómico por impulsar a eficiencia enerxética nos edificios e infraestruturas municipais, especialmente nos concellos máis pequenos, como o é Toques, que contan con menos recursos propios para afrontar este tipo de actuacións e investimentos.

No caso do concello de Toques, a subvención permitirá modernizar dúas instalacións de uso público cotiá, reducir a factura enerxética municipal e avanzar dende as administracións cara un modelo máis sostible e respectuoso co medio ambiente.

Tchin Tchin
PROGRESIVOS

O TEU 2º PAR DE GAFAS PROGRESIVAS POR 1€ MÁIS*

Coa mesma calidade que o primeiro

PARA TI OU PARA QUEN TI QUEIRAS

Oferta válida do 01/10/2026 ó 30/11/2026 en todas as ópticas ALAIN AFFLELOU de España e Andorra. Ver condicións na óptica e en afflelou.es. Imaxes retocadas mediante IA. Modelos mostrados: AFFLELOU GABRIELLE e MAGIC CARACTÈRES AUNGHENTIQUE. E-15001259.

RONDA DA CORUÑA, 16
MELIDE · 981 50 60 97

ALAIN AFFLELOU
Óptico y Audiólogo

Pide a túa cita
afflelou.es

A Xunta inviste 48.000 euros na restauración de tres columnas da fachada da capela do Rosario do Mosteiro de Sobrado

A fachada principal do Mosteiro de Santa María de Sobrado. / Foto: Turismo Galicia

A Xunta de Galicia adxudicou por valor de 48.000 euros as obras de restauración de tres columnas da fachada da Capela do Rosario do

Mosteiro de Santa María de Sobrado, tras detectar fisuras con risco de desprendemento na parte superior das estruturas, no seu encontro

cos capiteis corintios da portada barroca. O obxectivo é garantir a conservación de pezas orixinais de valor histórico e artístico que po-

derían perderse de non actuar a tempo.

Os técnicos comprobaron que non existen problemas estruturais de maior calado e que o deterioro se debe, probablemente, á oxidación das pezas de ferro de conexión situadas no interior entre os fustes e os capiteis, posiblemente acelerada por algún axente externo que puido provocar un cambio químico que intensificou a corrosión.

A intervención contempla a desmontaxe dos elementos metálicos de unión entre capiteis e columnas, seguida da limpeza, rehabilitación e pegado das pezas rotas. Tras realizar probas sobre o terreo para determinar con precisión as causas do proceso corrosivo, os capiteis restaurados serán recolocados na súa posición orixinal.

O Mosteiro de Santa María de Sobrado é un

ben de Interese Cultural e forma parte do patrimonio asociado á declaración como Patrimonio Mundial dos Camiños do Norte pola Unesco. Dito enclave fundouse no século X e refundárono os monxes cistercienses no século XII, é un dos conxuntos monásticos máis importantes e mellor conservados do territorio galego. A súa igrexa barroca, as súas cúpulas e os seus claustro conforman un dos referentes arquitectónico máis singulares.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude subliña o seu compromiso coa preservación do patrimonio galego, especialmente o vencellado ás rutas xacobeas. Cómpre lembrar que a Xunta de Galicia completou o ano pasado un proxecto de conservación neste mesmo enclave no que investiu máis de 2 millóns de euros.

O Concello de Santiso pon en marcha a programación cultural e deportiva para este outono con diversas actividades

O Concello de Santiso pon en marcha a programación cultural e deportiva para este outono, cun calendario que combina andainas, actividades escolares, teatro, música e espectáculos de maxia. Esta proposta conta coa colaboración de Rede Cultural e a Deputación da Coruña.

O 21 de outubro, Santiso celebrará o Día da Biblioteca cunha actividade especial no CEIP de Arcediogo: *“Contos e melodías de Galicia Máxica”*, programada para as 12:30h. A iniciativa busca fomentar o gusto pola lectura entre o alumnado.

Tres días despois, o 24 de outubro, terá lugar unha das propostas máis participativas: a andaina *“Goza do Ulla”*, cunha saída prevista ás 10.30 ho-

ras desde o campo da festa de Beigondo. A actividade combina deporte, natureza e convivencia veciñal.

O mes de outubro pecharase coa celebración do Samaín, o 29 de outubro, tamén no CEIP de Arcediogo e baixo o título *“Contos de medo que deixan durmir”*, o alumnado poderá gozar dunha sesión de narración oral adaptada aos máis pequenos e pequenas da casa.

O 4 de novembro, as Casas Niño acollerán unha función teatral titulada *“Este ollíño plimplín”*, pensada para público infantil e para dinamizar estes espazos de conciliación.

A programación continuará no Centro Cultural de Visantón, que se converterá no epicentro cultural do municipio du-

Nenos e nenas nunha actividade organizada polo Concello de Santiso na Casa da Cultura. / Foto de arquivo

rante todo o mes: o 7 de novembro a humorista Leti da Taberna encherá o escenario co espectáculo *“Enredada”*, o día 14 de novembro haberá unha sesión de maxia con Dani Polo, unha proposta que adoita atraer

tanto a familias como a público adulto, e o 21 de novembro será a quenda do teatro para adultos coa obra *“Entre dous”*, ampliando así a oferta cultural para todas as franxas de idade.

Para rematar, o 25

de novembro que é o Día Internacional da eliminación da Violencia contra a Muller o CEIP de Arcediogo acollerá a actuación de Chuches Amil titulada *“Somos colegas”* e programada para as 12.30 horas.

Sobrado pon en marcha un taller de memoria

Varias persoas maiores nun taller similar ao de memoria. / Foto: iStock

O Concello de Sobrado vén de anunciar o inicio do taller de memoria e estimulación cognitiva, unha actividade dirixida a persoas adultas que busca reforzar habilidades como a atención, a concentración, a linguaxe ou a

capacidade de razoamento. O programa comezará o mércores 21 de outubro e desenvolverase en diferentes locais sociais do municipio, facilitando así a participación da veciñanza das distintas parroquias.

A Coral Polifónica de Melide busca novas voces para a agrupación

A Coral Polifónica de Melide coa Bandiña de Melide. / Foto: Jacobo Vaamonde

A Coral Polifónica de Melide vén de anunciar que abre o proceso para incorporar novas voces ao seu grupo, unha chamada á participación dirixida a todas aquelas persoas da comarca que teñan interese pola música

coral, independentemente da súa experiencia previa.

A formación melidá, con longa traxectoria na vida cultural do municipio, busca reforzar e ampliar as súas voces, especialmente as masculinas, para seguir

O Museo acolle a exposición do curso de ilustración da Asociación Alecrín

Algunhas das ilustracións que se poden ver no Museo ata o vindeiro 18 de outubro. / Foto: Museo Terra de Melide

O Museo da Terra de Melide acolle ata o vindeiro domingo 18 de outubro a exposición dos traballos realizados polas alumnas do curso de ilustración da Asociación de Mulleres Rurais - Alecrín.

A exposición reúne máis de 60 obras que amosan a diversidade creativa das participantes (Lucía Varela, Mari Carmen Barreiro e Marta Carracedo) e que permiten percorrer un universo artístico cheo de téc-

nicas e estilos: cadernos de apuntes, bosqueños, acuarelas, acrílicos, paisaxes, bodegóns e retratos, entre outras propostas. Cada peza revela unha maneira única de observar e interpretar o mundo.

Este sábado continúa o “O Teatro no Camiño”

Unha das últimas obras de teatro representadas na vila. / Foto: Turismo Melide

construíndo un proxecto musical común. Desde a entidade destacan que non é necesario ter formación musical específica, só ganas de cantar e de participar nun proxecto colectivo.

As persoas interesadas poden poñerse en contacto con calquera membro da Coral ou acudir directamente a un dos ensaios, que se realizan no Edificio Multiúsos de Melide dous días á semana, onde serán recibidas e informadas sobre o funcionamento do grupo.

A Coral Polifónica de Melide é unha das agrupacións culturais máis antigas (dende marzo do 1982) e activas da comarca e que organizan distintas actividades como a recoñecida Semana da Música da Terra de Melide ou o Festival de Habaneras.

O ciclo de teatro afeccionado “O Teatro no Camiño”, organizado pola Asociación Cultural Charamela, segue enchendo de cultura o mes de outubro en Melide. Tras a estrea do pasado día 4, o programa ofrece tres novas

citadas que o público poderá gozar con entrada de balde no Centro Sociocultural Mingos de Pita.

As obras que quedan son: “A praia do demo”, “Paga e cala” e “Un xogo desastroso”.

Os Santiaguíños de Boimorto: 39 anos de tradición viva que une xeracións a través do baile e a música tradicional

Un proxecto comunitario nacido no rural para dinamizar a vida cultural

- **Como naceu a vosa agrupación?**

- **Santiaguíños de Boimorto:** A Asociación Folclórica Santiaguíños de Boimorto nace no ano 1987, da man dun grupo de pais e amigos que compartían a inquedanza de crear un grupo de baile nun momento no que había pouca oferta cultural, especialmente no rural.

A agrupación comezou sendo unicamente un grupo de baile, para o que contou desde os seus inicios coa colaboración doutros grupos musicais, como os Gaiteiros de Brates, que acompañaban as actuacións.

Co paso dos anos, a Asociación foi medrando e ampliando as súas propostas. Ao baile fóronse sumando a música, o canto e a pandeireta, facendo da agrupación un espazo de encontro e participación para persoas de diferentes idades.

Así, o que comezou como un pequeno grupo de baile acabou converténdose nun proxecto cultural e comunitario, contribuíndo á dinamización do rural a través da música tradicional, das actividades culturais e dos diferentes eventos organizados ao longo destes anos.

Sesenta participantes e unha escola que medra: baile, pandeireta, gaita e percusión

- **Que actividades desenvolvedes ao longo do ano?**

- **S.B:** A Asociación Santiaguíños de Boimorto non se reduce, de forma exclusiva, á mera disposición de actividades para que as persoas

da contorna poidan consumir. Nesta lóxica, búscase crear un tecido comunitario forte no cal encontrar un espazo de socialización, memoria e disfrute. Así pois, dunha forma máis concreta, as actividades que ofrecemos desde os Santiaguíños están vencelladas á música e baile tradicional. Segundo as idades e o nivel de especialización ofrécese diferentes niveis de baile tradicional, pandeireta, percusión e gaita. Na actualidade roldamos os 60 participantes (sendo un dato moi relevante para a poboación que é o municipio de Boimorto). Máis alá das propostas fixadas na axenda de forma semanal, desde a asociación tamén se intenta ofrecer ao pobo unha oferta ampla con talleres máis puntuais de temáticas diversas e con convidados externos (por exemplo contouse con Xabier Díaz para afondar no toque do pandeiro, con Guadi Galego para a técnica vocal, con Carmiña e Chus Caramés para repensar o baile, entre outras moitas ofertas). Do mesmo xeito, entre outras actividades eventuais tamén é importante sinalar as foliadas e seráns que vimos organizando desde fai moitos anos, este último recuperamos de novo a Conrobla, a nosa foliada que logo da pandemia a tiveramos parada. Volvendo ao inicio da pregunta, desde os Santiaguíños non se busca ser un simple contedor cultural e comunitario no que conectar a veciñanza, as tradicións e as festas.

Un concurso para reivindicar o baile tradicional

- **Como xurdiu a idea de organizar este concurso de baile tradicional?**

- **S.B:** A Asociación comezou coa andaina da organi-

zación deste tipo de eventos nun Concurso de canto e pandeireta. A acollida deste foi espectacular, houbo moita participación de diferentes asociacións de distintos lugares de Galicia. Vendo o panorama actual dos concurso decantámonos por seguir continuando realizando propostas como estas pero máis encamiñadas ao baile, posto que os concursos de baile tradicional que hai actualmente en Galicia compoñen un número moi reducido fronte aos de pandeireta. Consideramos que tanto un como outros son moi necesarios e poñen en valor diferentes disciplinas e tradicións, polo que optamos os seguintes anos en dedicarnos a organizar exclusivamente os concursos de baile.

- **Que formato ten o concurso?**

- **S.B:** O formato do concurso adáptase en boa medida á dispoñibilidade das participantes. Para nós é importante ter en conta o esforzo que supón para as familias e as asociacións desprazarse ata aquí un domingo, especialmente tendo en conta que o luns é día lectivo. Por iso, antes de pechar a organización, solicitamos información sobre a dispoñibilidade dos grupos para poder adaptar o desenvolvemento do concurso ao número de participantes.

En función desta participación, o concurso pode celebrarse nunha única xornada, normalmente en horario de mañá, ou dividirse en dúas xornadas, unha de mañá e outra de tarde.

- **Hai categorías por idades ou por niveis?**

- **S.B:** En canto ás categorías, o concurso conta con catro modalidades establecidas por idade: categoría A, ata os 10 anos; categoría B, dende os 11 aos 14 anos; categoría C, de 15 a 18 anos;

e, por último, categoría D, de 18 anos en diante.

Deste xeito, buscamos que o concurso sexa accesible para diferentes idades e que cada grupo poida participar nunha categoría acorde coa súa etapa.

- **Que criterios valora o xurado á hora de puntuar as actuacións?**

- **S.B:** Antes da celebración do concurso, facemos chegar ao xurado as pezas que se van representar para que poidan coñecerlas e revisalas con antelación. Deste xeito, poden estudar mellor as recollidas de cada peza e coñecer o xeito particular de bailar que había en cada lugar de procedencia.

Á hora de valorar as actuacións, téñense moi en conta a representación do baile e a súa fidelidade á forma na que era interpretado polos nosos antepasados, sempre tendo en conta o lugar concreto onde foi recollido. Ademais, o xurado valora aspectos como a execución do baile ou o que é capaz de transmitir cada grupo coa súa actuación.

Para nós é importante que o concurso non sexa só unha cuestión de técnica, senón tamén unha maneira de respectar, coñecer e manter vivas as formas tradicionais de baile de cada lugar.

- **Hai premios para as persoas gañadoras?**

- **S.B:** Si, o concurso conta con premios económicos para os grupos gañadores. En cada unha das catro categorías establécense tres premios: un primeiro, un segundo e un terceiro, e cada un deles vai acompañado do seu correspondente trofeo.

Ademais dos premios por categoría, contamos con varios recoñecementos especiais. Hai un premio ao grupo que mellor respecte e represente a ves-

timenta tradicional e outro premio para o mellor acompañamento musical.

- **A quen vai dirixido o concurso?**

- **S.B:** Vai dirixido a todas as asociacións culturais, recreativas, folclóricas, etc. que desexen participar.

- **Como é o proceso de inscrición e cales son os prazos para participar?**

- **S.B:** O proceso de inscrición é moi sinxelo. Dende a Asociación creamos unhas bases comúns para todas as asociacións que queira participar. Casa asociación deberá telas en conta para coñecer como se desenvolve o concurso e para poder anotarse no mesmo é suficiente con cubrir a folla de inscrición que compartimos nas nosas redes sociais ou que enviamos previamente por correo electrónico. Unha vez cuberta deberán facela chegar á dirección de correo da nosa asociación.

- **Esta xa é a terceira edición do concurso, que repaso facedes das dúas primeiras edicións?**

- **S.B:** Mirando cara atrás, o balance é moi positivo, sobre todo se pensamos de onde partimos. As primeiras edicións foron, en boa medida, un salto ao descoñecido: non sabiamos como responderían as agrupacións, o público nin a propia contorna, e o esforzo de organización foi enorme para unha asociación que se apoia no traballo voluntario. Estas serviron para comprobar que existen ganas e que un concurso de baile tradicional tiña cabida no territorio, manifestando que estes non se deben reducir a contextos máis urbanos.

Con este percorrido, chegamos á terceira edición con máis experiencia, cunha rede de colaboración máis asentada e coa convicción de que o concur-

so pode ter continuidade. Tamén facemos un repaso crítico: seguen existindo retos, como a sostibilidade do evento, a implicación de máis xente nova ou a necesidade de apoio institucional, e vemos cada edición como unha oportunidade para aprender e mellorar.

A cultura tradicional nas novas xeracións: unha tradición viva que busca espazos e apoio

- Cal credes que é o estado actual da música e o baile tradicional galego nas novas xeracións?

- S.B: Desde a nosa experiencia, o panorama é moito máis esperanzador do que se adoita pensar. Durante anos existiu certa idea de que a música e o baile tradicional eran cousas das xeracións maiores, algo que se conservaba máis do que se vivía. Hoxe percibimos que a mocidade se achega á tradición con outra mirada: máis libre, máis curiosa e menos cargada de complexos. A ollos dos e das novas, a pandeireta, a gaita ou o baile deixaron de ser unha herdanza que “toca” recibir para converterse nunha escolla e nun espazo propio de identidade e de pertenza. Isto tamén foi grazas a persoas referentes que tiveron a oportunidade de ter un altofalante moi potente, situando á tradición galega como algo propio, de todas e para todas.

Con todo, este interese non se dá por xeración espontánea. Depende en gran medida de que existan espazos e persoas que o fagan posible: escolas de música tradicional, asociacións, talleres, foliadas... Nos contextos rurais, onde a oferta de ocio é máis limitada, esta continuidade sostense moitas veces no traballo voluntario e no compromiso de colectivos como o noso. Así, máis que falar dunha tradición en risco, falaríamos dunha tra-

III CONCURSO DE BAILE Santiaguínos de Boimorto

8 de novembro
de 2026

**Centro Sociocultural
Mingos de Pita (Melide)**

A. F. Santiaguínos de Boimorto

**Deputación
DA CORUÑA**

dición viva que segue precisando apoio, transmisión e lugares onde se poida vivir de xeito colectivo, e onde a xente nova non só aprenda, senón que se sinta protagonista.

O traballo das agrupacións tradicionais como papel fundamental para achegar a cultura galega a determinados públicos

- Que papel xogan eventos coma este concurso de baile na preservación e difusión da cultura galega?

- S.B: Entendemos que os eventos coma o noso concurso cumpren unha función que vai máis alá da propia competición. Por unha banda, actúan como escaparate: dan visibilidade ao baile tradicional, poñer en valor o traballo de moitas agrupacións e achegan a cultura galega a persoas que doutro xeito talvez non terían contacto con ela. Por outra, son un punto de encontro entre grupos, xeracións e territorios, o que xera intercambio, aprendizaxe mutua e sentimento de comunidade.

Ademais, o concurso funciona como un incentivo para quen se forma durante o ano. Ter unha cita na que compartir o traballo realizado dálle sentido ao esforzo cotiá dos ensaios e reforza a motivación, sobre todo entre a xente máis nova. E para un municipio como Boimorto, acoller un evento así significa tamén dinamizar a comunidade, xerar orgullo de pertenza e reafirmar que o rural pode ser un espazo de creación e difusión cultural, non só de conservación.

En definitiva, un evento así non é unicamente unha actividade puntual: encaixa na mesma lóxica coa que traballamos dende a Asociación durante o resto do ano, a de ser un motor cultural e comunitario que conecta a veciñanza, tradicións e festas.

O Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego, premiado como exemplo a seguir no traballo en rede arredor do xogo popular

Os representantes do Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego que acudiron ata a entrega dos “Premi Baldufa”. / Foto: Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego

A Federació Catalana de Jocs, Esports i Deports Tradicionals (FCJEDT) trata de reconecer anualmente persoas e entidades que desenvolven estratexias dignas de ser imitadas no mundo do xogo tradicional. O Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego foi o escollido este ano 2026 nunha das categorías dos “Premi Baldufa” (a “*baldufa*” catalá é o mesmo ca o peón galego). A elección do Observatorio, segundo figura na acta coa relación de premiadas e premiados, debeuse a terse convertido nunha “plataforma multientidades que nos ensina como traballar de verdade en rede”.

No seu discurso de recollida do premio mencionaron dende o Observatorio que “o que realmente nos enche de orgullo e nos dá forza para continuar a nosa misión é o recoñecemento

como “entidade formada por persoas e asociacións que sempre defenderon os xogos tradicionais en diversos ámbitos e que traballan activamente para promovelos”. Grazas de todo corazón, amigos e compañeiros apaixonados dos xogos tradicionais”.

A historia do Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego non pode separarse da evolución dos estudos sobre o xogo en Galicia. “Agora sabemos que o xogo é fundamental para o desenvolvemento individual; porén, como tamén sabemos, a comunidade científica non considerou o xogo como un tema serio e digno de estudo ata ben entrado o século XIX”, indican. A maiores, tal e como se recolle no discurso oficial do Observatorio, “o estudo dos xogos galegos evolucionou a través de tres

etapas diferenciadas”: unha fase etnográfica iniciada nos anos 20, unha etapa de recollida tras a morte de Franco e, finalmente, a fase contemporánea de investigación e divulgación.

Ademais, dita entidade quixo facer unha “mención especial a certos colectivos como clubs, asociacións ou mesmo empresas, que dun modo ou outro mantiveron vivos os xogos tradicionais, en particular certas modalidades, desde sempre. En Galicia dicimos que “cada un é fillo de seu pai e de súa nai”, e precisamente por iso, pola diversidade de perspectivas desde sempre se viu necesario crear un mecanismo de coordinación entre iniciativas dispaes que permitise poñer en marcha proxectos comúns”.

O Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego

está formado por diferentes persoas investigadoras e diversas entidades como a Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional (AGXPT), a Asociación de Xogadores/as da Chave de Santiago, Brinqueda, o Centro de Cultural Popular “Xaquín Lorenzo” (Deputación de Ourense), o Club de Loitas Tradicionais “A Chambadela” da Estrada, o Museo Etnolúdico de Galicia (MELGA) de Ponteceso, a Asociación Xogos Tradicionais Muimenta (XO-TRAMU) ou O Recuncho das Argalladas, e o Museo de Vilanova de Lourenzán, entre outras. En definitiva, “o Observatorio agrupa persoas e entidades con moi diferentes intereses arredor do xogo ou xoguete tradicional, e tal vez aí resida parte do seu éxito como instrumento de coordinación de proxectos moi diversos”,

indican.

Entre os logros do Observatorio, ademais do debate constante, está a primeira aplicación en Rede e para móbiles existente no mundo sobre os xogos tradicionais, a posta a disposición de calquera persoa interesada dunha base de datos en liña sobre o patrimonio lúdico galego, a atención ás familias durante a pandemia cun proxecto que levou aos xogos ás casas, a programación de actividades de formación, a representación do patrimonio lúdico galego no exterior, etc.

Parte desta múltiple actividade está plasmada en dúas publicacións: “*Xogos tradicionais galegos para tempos de recollida*” (do 2022); “*Patrimonio lúdico galego. Investigación, recursos e divulgación dos xogos tradicionais*” (do ano 2025).

JOSÉ MANUEL SILVELA, XOIERÍA SILVELA

“O cliente ou clienta sempre ten que saír pola porta de Xoiería Silvela contento, compren ou non compren”

José Manuel Silvela na súa tenda de Xoiería Silvela na Ronda da Coruña en Melide, dende onde leva atendendo durante moitos anos á clientela de toda a comarca. / Foto: Cerne

- **Que podemos atopar hoxe en Xoiería Silvela?**

- **José Manuel Silvela:** Aquí hai de todo do mundo da xoiería, desde as marcas punteiras que funcionan en toda España, como poden ser Lotus, Viceroy ou Jaguar, ata Pandora, que é unha marca coñecida a nivel internacional. De feito, eu a marca de Pandora collina cando aínda non era tan coñecida, fai uns 15 anos, e daquela metinme niso porque me gustaba a idea que tiñan e teño a exclusividade dela na zona. Tamén temos mercadoría de ouro fabricada en Italia, para un sector de cliente que busca pezas exclusivas.

- **Cantos anos levas no sector?**

- **J.S:** Máis de cincuenta. Empecei con meu pai con dezasete ou dezaioito anos, e agora teño setenta e un, pero sempre me gustou. Eu podería xubilarme pero a min gústame esta profesión e mentres estea ben seguirei á fronte da tenda.

- **Que repaso fas de to-**

dos estes anos?

- **J.S:** Pasamos de todo, houbo momentos moi duros, pasamos por varias crises socioeconómicas, pero tamén moitos momentos bos. Eu fun construíndo isto pouco a pouco, con moitas horas, sen pensar na hora de entrar nin na de saír porque se queres sacar adiante un negocio tes que botarlle moitas horas. E máis, neste sector no que as inversións que fas son moi grandes, no meu caso é unha inversión de toda unha vida.

Este foi o oficio que aprendín e estou moi contento aquí porque me entreteño, estou contento e gústame. Eu empecei con meu pai con 17 anos, así que debo levar máis de 50 traballando nisto.

- **Como escolles os produtos que traes á tenda?**

- **J.S:** Collo o que me gusta a min, o que me parece que vai funcionar. Vou ás exposicións dos provedores, onde se poden ver todos os produtos que ofrecen, e alí compro porque é a úni-

ca maneira de ver e tocar o produto antes de traelo. No caso dos bolsos de Tous, non me encargo eu senón as miñas compañeiras que traballan aquí porque controlan máis ese tipo de produto.

- **Cambiou moito o gusto da clientela ao longo dos anos?**

- **J.S:** Sempre cambia pero tamén volve porque vai todo por modas. Agora, por exemplo, están de moda as esferas verdes nos reloxos e entón tes que traer algunhas pero sendo consciente de que é unha moda e acabará pasando, pola contra as de tons azuis, grises e brancos son unha aposta segura. No fondo vai moito pola cor da roupa: por exemplo, o ano que se leven tons grises, verás as xoias grises porque non deixan de ser un complemento máis.

- **Que é o que máis move a xente a comprar nunha xoiería?**

- **J.S:** Neste sector, nun oitenta por cento a xente non compra porque o necesite,

senón para lucir. Moitas persoas tamén mercan para regalar e aquí é onde entra o valor da marca e, de feito, unha cousa curiosa é que cando metes un agasallo nunha bolsa de Pandora ou de Tous, parece que vale máis, que é mellor. Eu lembro que cando estaba no local anterior, que non estaba esteticamente tan preparado coma este, había clientes que me pedían unha caixa sen nome, sen marca, porque non querían que se soubera onde o compraban; pola contra, dende que me cambei de baixo a un espazo máis bonito xa me pedían unha bolsa da tenda ou dunha das marcas que vendo.

- **Afecta moito a venda en liña á xoiería?**

- **J.S:** É un dos sectores nos que menos pesa o mercado en liña porque a xoia hai que vela, tocala e incluso probala para ver se nos gusta. Onte mesmo viñeron uns peregrinos franceses que facían o Camiño e querían unha cuncha de ouro,

estivemos falando un bo anaco e marcharon encantados, cousa que non che pasa nunha páxina web.

- **E cal é o segredo para manterse tantos anos en activo?**

- **J.S:** Traballar moito, non hai outra. Preocuparte de non mirar o reloxo para marchar e atender ben á clientela. A xente que entra en Xoiería Silvela, compre ou non, ten que marchar aquí contenta, ese é o meu lema e o que lle intento inculcar tamén ás persoas que traballan comigo. Ademais, penso que hai persoas que nacen con ese don de xentes que é ideal para estar nun comercio e facer sentir aos clientes como se estivesen na casa, e ese foi o meu caso dende pequeno e tamén por iso me gusta tanto estar na tenda.

Xoiería Silvela

**Ronda da Coruña, 40,
15800, Melide**

Tif: 981 50 59 97

LO QUE DEJAS DE OÍR HOY, MAÑANA SON CONVERSACIONES PERDIDAS

LLEVAMOS MÁS DE 12 AÑOS CUIDANDO LA AUDICIÓN DE MILES DE GALLEGOS. SIN PRISAS, SIN AGOBIOS, CON AGARIMO.

- Tú decides cómo los quieres.
- Sonido limpio en cada conversación.
- Conectados a tu móvil, a la tele, al mundo.
- Se cargan como tu móvil.

**PRUÉBALOS.
SIN COSTE.
SIN COMPROMISO.**

Y si te convencen, llévate dos audífonos por menos de lo que imaginas. 50% en tu segundo audífono.

Pide tu Evaluación Auditiva Profunda.
Es gratuita. Te escuchamos de verdad para entender cómo percibes el sonido.

**PORQUE TODO EN LA VIDA SUENA.
Y VOLVER A OÍRLO ES UNA DECISIÓN QUE VA A
CAMBIAR LA TUYA.**

 Instituto
de la Sordera

AUDIAS
instituto auditivo

INSTITUTO DE LA SORDERA S.L.
RONDA DA CORUÑA,
34 - 15800. MELIDE - A CORUÑA
TEL.: 981 50 72 87 - 648 75 47 61

E-15-001359